Redacţiunea, Administraţiunea Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. sĕu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 52. Braşovŭ, Lunĭ, Marţĭ, 8 (20) Martie 1888.

Braşovŭ, 7 Martie 1888.

Schimbarea, ce s'a făcutŭ sĕptĕmâna trecută în ministeriulŭ comunŭ de rĕsboiu din Viena prin retragerea contelui Bylandt-Reidt şi numirea generalului br. de Bauer ca succesorŭ alŭ lui, a datŭ ocasiune foilorŭ din Viena şi Pesta de a se pronunţa asupra activităţii ce a desvoltat'o celŭ dintâiu în timpŭ de 12 anĭ, pentru armată.

Contele Bylandt-Rheidt, care şi-a cerutŭ dimisiunea numai din causa bólei sale, nu din altŭ motivŭ, póte fi mulţumitŭ în totalŭ cu critica ce i se face. Eminentele lui calităţĭ şi aptitudinĭ, ca generalŭ şi ca ministru, suntŭ lăudate şi mai alesŭ se accentuéză tactulŭ şi dibăcia lui prin care a sciutŭ sĕ-şĭ câştige încrederea delegaţiunilorŭ, făcêndu-le sĕ voteze fără resistenţă creditele neapĕratŭ de lipsă pentru înarmărĭ.

Unele foi centraliste din Viena mai accentuéză şi demnitatea, tactulŭ şi precauţiunea, cu care contele Bylandt-Rheidt a sciutŭ sĕ apere interesulŭ şi consciinţa de sine a armatei faţă cu mişcarea pasionată, ce a isbucnitŭ în Ungaria în cunoscuta afacere Hentzi-Jansky. Aceleaşĭ foi îĭ mai atribue ca unŭ mare meritŭ, că a datŭ espresiune înaintea delegaţiunilorŭ îngrijirei sale pentru armată din causa „progresivei slavisărĭ a instrucţiunei primare şi secundare în Austria“.

Organulŭ guvernului ungurescŭ „Pester Lloyd“ laudă pe Bylandt-Rheidt, pentru că în opera sa de reorganisare a armatei a sciutŭ sĕ evite conflictele şi a lucratŭ totdéuna în deplinŭ acordŭ cu factorii constituţionalĭ ai monarchiei. „A sciutŭ,“ ḑice numita fóiă, Bylandt-Rheidt în mijloculŭ dificultăţilorŭ şi alŭ fricţiunilorŭ, sĕ dea armatei ce este alŭ armatei, fără ca sĕ vină în conflictŭ cu spiritulŭ publicŭ şi constituţionalŭ. Armata nu mai ocupă o posiţiune isolată de tóte celelalte raporturĭ ale vieţii de statŭ, ea forméză aḑĭ espresiunea puterilorŭ ce se manifestă în poporŭ şi intră în cadrulŭ stărilorŭ constituţionale. Meritulŭ de-a fi restabilitŭ acestŭ echilibru este alŭ fostului ministru de rĕsboiu.“

„Situaţiunea“, adauge „Pester Lloyd“, „e aḑĭ totŭ aşa de nesigură ca mai înainte, dér în timpulŭ din urmă nu s'a mai adausŭ nicĭ unŭ elementŭ de nouă îngrijire. Orĭ cum ar fi însĕ: Austro-Ungaria e pregătită de rĕsboiu şi acésta în mare parte este a se mulţămĭ contelui Bylandt-Rheidt... Ceea ce s'a pututŭ face cu precauţiune pentru apĕrare, s'a făcutŭ deja de faptŭ...“

Mai puţinŭ mulţămitŭ cu activitatea fostului ministru de rĕsboiu este organul stângei estreme „Egyetértés“. „Nu se póte nega“, ḑice acéstă fóiă, „că în timpulŭ câtŭ a fostŭ ministru contele Bylandt-Rheidt s'a desvoltatŭ şi întăritŭ armata în multe privinţe. Astfelŭ în acestŭ intervalŭ corpurile singuratice au câştigatŭ o anumită posiţiă de sine stătătóre, artileria s'a reorganisatŭ şi glótele s'au organisatŭ pe deplinŭ... Şi totuşĭ nu putemŭ regreta sincerŭ retragerea ministrului de rĕsboiu, pentru că elŭ n'a fostŭ omulŭ acela, care sĕ fi pututŭ insufla unŭ nou spiritŭ oştirei şi care sĕ fi pututŭ sĕ-o facă sĕ se alipéscă de spiritulŭ nou domnitorŭ, lăpĕdându-se de tradiţiunile ei învechite“.

După ce arată apoi, că numai o armată naţională póte documenta acelŭ spiritŭ şi că contraḑicerea ce se află în privinţa acésta în sînulŭ armatei comune se va puté odată amarŭ rĕsbuna, „Egyetértés“ continuă aşa:

„Nimicŭ nu e, ce ar puté sĕ deştepte séu sĕ susţină sentimentulŭ comunŭ între membrii singuraticĭ ai armatei, afară de disciplină şi de credinţa către domnitorŭ. De altmintrelea domnesce o confusiune babilonică. Oficerulŭ nu înţelege pe soldatulŭ încredinţatŭ lui, de multe orĭ nu înţelege nicĭ limba lui, nicĭodată însĕ simţĕmintele lui. Ear pentru soldatŭ oficerulŭ e străinŭ. Ficiorulŭ maghiarŭ are ca căpitanŭ pe unŭ oficerŭ grăniţerŭ, ér colonelulŭ, de origine germană şi cu sentimente germane, conduce regimente române. N'au sentimente comune. Încă şi noţiunea de patriă o înţelege altfelŭ unulŭ şi altfelŭ celălaltŭ. Ceea ce póte însufleţi pe unulŭ îlŭ lasă rece pe celălaltŭ şi oficerulŭ de multe orĭ îşĭ permite a lua în batjocură cu uşurinţă astfelŭ de lucrurĭ, carĭ facŭ sĕ bată cu focŭ inima soldatului. Subordinatulŭ se supune superiorului sĕu, pentru că trebue, dér nu se supune cu simţĕmêntulŭ, că totŭ ce-i porunceşce superiorulŭ e bunŭ şi la locŭ“.

Aşa se esprimă fóia Kossuthistă, pledând ca sĕ se dea armatei o basă naţională. Numai de unŭ lucru, fórte capitalŭ, uită ea când vorbesce astfelŭ. Uită că în Ungaria domnescŭ în modŭ cu multŭ mai bătătorŭ la ochĭ şi cu multŭ mai îngrijitorŭ acele defecte, ce vrea sĕ le afle numitulŭ ḑiarŭ în sînulŭ armatei comune. Óre aicĭ nu se impune pretutindenĭ şi tuturorŭ idiomulŭ maghiarŭ? Se póte înţelege óre aicĭ în armata honveḑilorŭ şi în viéţa publică a statului mai bine subordinatulŭ cu superiorulŭ sĕu, ţĕranulŭ cu funcţionarulŭ, ca soldaţii cu oficerii în armata comună? Şi unde învaţă careva limba poporului, ca sĕ se pótă înţelege cu elŭ şi sĕ se pótă întărĭ astfelŭ sentimentulŭ comun? In armata comună se ţine contŭ celŭ puţinŭ de limba maternă a ficiorilor, dér unde se întêmplă acésta din partea administraţiei ungurescĭ? Şi décă s'ar înfiinţa o armată naţională maghiară, la ce ne-amŭ puté aştepta, după tóte cele esperiate, în privinţa sentimentului comunŭ, de care vorbese „Egyetértés“?

Pentru ca sĕ se desvólte şi întăréscă acestŭ sentimentŭ comunŭ atâtŭ în armată, ca şi în statŭ, multe arŭ trebui sĕ se schimbe cu totulŭ în monarchiă şi mai alesŭ în partea de dincóce a ei. Trebue înainte de tóte sĕ se respecteze individualitatea fiecăruĭ poporŭ şi sĕ i se facă dreptate printr'o egală împărtăşire la îndatorirĭ nu numai, ci şi la drepturĭ.

Scrisórea împĕratului Fridericŭ către principele Bismarck.

Noulŭ împĕratŭ germanŭ, cu ocasiunea suirei sale pe tronŭ, a adresatŭ principelui Bismarck următórea scrisóre:

Iubitulŭ meu principe!

Cu ocasiunea venirei mele la domniă, simtŭ trebuinţa de a mĕ adresa către d-ta, servitorulŭ îndelungatŭ multŭ probatŭ şi celŭ d'ântêiu alŭ părintelui meu care odihnesce în Domnulŭ. D-ta ai fostŭ credinciosulŭ şi nedescuragiatulŭ sfetnicŭ, care a datŭ scopurilorŭ politicei sale forma şi a asiguratŭ realisarea lorŭ. D-tale atâtŭ eu câtŭ şi casa mea suntemŭ datorĭ cu viuă recunoscinţă. De aceea ai dreptŭ sĕ scii înainte de tóte; care suntŭ vederile, care au sĕ fiă hotărîtóre pentru atitudinea guvernului meu.

Disposiţiunile constituţionale şi juridice ale imperiului şi ale Prusiei trebuescŭ înainte de tóte sĕ se întăréscă în stima şi moravurile naţiunei. De aceea sguduirile trebuescŭ câtŭ mai multŭ evitate, de óre ce acestea pricinuiescŭ adeseorĭ schimbarea aşeḑămintelorŭ şi legilorŭ statului.

Resolvarea problemelorŭ guvernului imperialŭ trebue sĕ lase neatinse fundamentele cele tarĭ, pe care a fostŭ până acum atâtŭ de sigurŭ statulŭ prusianŭ. In imperiu, drepturile constituţionale ale tuturorŭ guvernelorŭ confederate trebuescŭ totŭ aşa de consciinţiosŭ respectate ca şi drepturile Reichstagului, dér dela ambele se cere o egală respectare a drepturilorŭ împĕratului. Afară de acésta trebue sĕ se aibă în vedere, ca aceste reciproce sĕ servéscă numai la mărirea bunei stărĭ publice, care rĕmâne legea supremă, şi ca trebuinţele naţionale nouĕ, neîndoióse, sĕ fiă totdéuna pe deplinŭ satisfăcute. Garanţia necesară şi cea mai sigură pentru resolvarea neturburată a acestorŭ probleme eu o găsescŭ în menţinerea neslăbită a puterei armate a ţĕrei a vitezei mele armate, şi a înfloritórei marine, căreia prin dobândirea unorŭ posesiunĭ transoceanice i se impunŭ seriόse datorii.

Amêndouĕ trebuescŭ totdéuna menţinute la înălţimea cunoscinţelorŭ militare şi a perfecţionărei în organisaţiune care au făcutŭ gloria lorŭ şi care asigură şi mai departe destoinicia şi succesulŭ lorŭ.

Sunt hotărîtŭ d'a conduce guvernulŭ observândŭ în modŭ consciinţiosŭ disposiţiunile constituţiunei imperiului şi ţĕrii. Acestea au fostŭ întemeiate de predecesorulŭ meu pe tronŭ cu înţelépta pricepere a trebuinţelorŭ indispensabile şi a problemelorŭ anevoióse ale vieţei sociale şi de statŭ, şi ele trebuescŭ respectate de toţĭ pentru a putea sĕ'şĭ manifeste puterea şi efectulŭ binefăcĕtorŭ.

Voescŭ ca principiulŭ toleranţei religióse, de seculĭ ţinutŭ sfântŭ în dinastia mea, sĕ servéscă şi d'acum înainte ca scutŭ pentru toţĭ supuşii mei, orĭ care ar fi religiunea séu confesiunea lorŭ. Orĭ care dintre ei are o egală parte în inima mea, căcĭ cu toţiĭ, în modŭ egalŭ au doveditŭ în ḑilele pericululuĭ deplinulŭ lorŭ devotamentŭ.

Unitŭ cu pĕrerile tatălui meu, voiu sprijini cu căldură tóte tendinţele potrivite pentru a ridica prosperitatea economică a diverselorŭ clase sociale, d'a împăca interesele opuse şi d'a micşora după putinţă, neajunsurile inevitabile şi acestea fără d'a deştepta speranţa cum că ar fi posibilŭ ca prin intervenirea statului sĕ se pună capĕtŭ tuturorŭ relelorŭ societăţii.

Strînsŭ unită cu cestiunile sociale găsescŭ îngrijirea de educaţiunea tinerimei mai în vĕrstă. Când ne gândimŭ pe de o parte că cultura mai înaltă trebue sĕ străbată în cercurĭ totŭ mai largĭ trebue pe de alta sĕ evitămŭ d'a crea pericole seriόse prin semidoctismŭ, d'a deştepta pretenţiĭ pe carĭ puterile economice ale naţiunei nu le potŭ satisface séu d'a lăsa nebăgată în sémă problema educativă prin căutarea unilaterală a unuĭ mare capitalŭ sciinţificŭ. Numai o generaţiune crescută pe fundamentŭ sănĕtosŭ, în simplitatea moravurilorŭ, va avea destulă putere de resistenţă d'a învinge pericolele care potŭ nasce pentru totalitatea în timpulŭ unei repede mişcărĭ economice prin esemplele unei vieţĭ rafinate.

Voinţa mea este ca sĕ nu se piardă nicĭ o ocasiune d'a înrîurĭ în serviciulŭ publicŭ ca sĕ se înăbuşe ispita pentru cheltuelĭ neproporţionate. Pentru orĭ-ce reformă financiară apreţiarea mea, liberă de orĭ-ce prejudiţiu, este asigurată mai dinainte.

Autonomia administrativă acordată în statŭ asociaţiunilorŭ mai marĭ şi mai micĭ o credŭ folositóre, dér din potrivă dorescŭ sĕ se cerceteze, décă dreptulŭ acordatŭ acestorŭ asociaţiunĭ pentru punerea de imposite, care dreptŭ se esercită fără nicĭ o consideraţiune la sarcina impusă în acelaşŭ timpŭ de imperiu şi statŭ, nu îngreuiază peste mĕsură pe singuraticĭ. Totŭ odată se impune chibzuirea, décă în organisaţiunea autorităţilorŭ este admisibilă o schimbare simplificătóre, prin care împuţinarea numĕrului funcţionarilorŭ ar face posibilă urcarea lefurilorŭ lorŭ.

Décă se vorŭ puté menţiné cu tăriă fundamentele vieţii sociale, voiu avé o deosebită satisfacţiune când voiu vedé în deplină desfăşurare flórea care ne presintă în o mĕsură destulŭ de bogată arta şi sciinţa germană. Pentru realisarea acestorŭ intenţiunĭ ale mele, comptezŭ pe dovotamentulŭ d-tale, atâtŭ de desŭ probatŭ, şi pe sprijinulŭ esperiinţelorŭ d-tale.

D'aşŭ avé parte, ca prin armonica conlucrare a organelorŭ imperiului, a devotatei activităţĭ a representaţiunei naţionale precum şi a tuturorŭ autorităţilorŭ, şi prin conlucrarea tuturorŭ claselorŭ poporaţiunei sĕ conducŭ Germania şi Prusia la noua cinste în pacinică desvoltare.

Fără sĕ ţină sémă de strălucirea faptelorŭ marĭ şi glorióse, voiu fi mulţumitŭ décă se va ḑice când-va de guvernulŭ meu că elŭ este binefăcĕtorulŭ poporului, folositorŭ ţĕrei mele şi o norocire pentru imperiu.

Berlinŭ, 12 Martie 1888.

Alŭ d-tale binevoitorŭ
Fridericŭ III.

Pregătirĭ militare rusescĭ.

„Pol. Korr.“ e informată din Varșovia, că unele stațiunĭ de căi ferate rusescĭ, care nu erau cuprinse în ordinațiunea ce restrîngea transporturile marĭ de mărfurĭ, au fostŭ avisate acum telegraficŭ sĕ observe și ele acea ordinațiune. In Chievŭ se adaptéză vagóne de mărfurĭ, așeḑându-se băncĭ în ele, pentru eventuale transporturĭ de trupe. In Rovno se aștéptă sĕ soséscă pentru o mai îndelungată ședere guvernatorulŭ generalŭ Drentelen.

După scirĭ demne de credință, sosite din Bucurescĭ, trupele rusescĭ din ținuturile Prutului au fostŭ sporite în modŭ considerabilŭ. In cercurile emigranților bulgarĭ aflătorĭ în Bucurescĭ se consideră ca apropiată ivirea unorŭ încurcăturĭ, care ar trebui sĕ atragă după sine intervenirea Rusiei în Bulgaria.

Mórtea împĕratului Wilhelm.

Cosciugulŭ de zincŭ, în care a fostŭ așeḑatŭ împĕratulŭ Wilhelm, e făcutŭ după modelulŭ cosciugului lui Fridericŭ celŭ mare. Inăuntru e căptușitŭ cu perinĭ îmbrăcate în mătase albă. Acestŭ cosciugŭ e așeḑatŭ într'altulŭ făcutŭ de stejarŭ și îmbrăcatŭ cu catifea de mătase purpurie, împodobite marginile cu broderii de aurŭ curatŭ. Mânerele coperișului cosciugului în numĕrŭ de optŭ suntŭ împodobite cu ornamente aurite, ér mânerele aurite ale părții de josŭ a cosciugului în numĕrŭ de ḑece suntŭ împodobite cu capete de vulturŭ și cu coróne. Cosciugulŭ e de 2 metri 21 centimetri de lungŭ, 95 centimetri de înalt, la capŭ 1 metru de latŭ. Cu totulŭ cântăresce cosciugulŭ 10 măjĭ.

Nespusŭ de multă lume s'a dusŭ la Berlinŭ ca sĕ asiste la înmormêntare. Un locŭ în tribune și la ferestri se plătea cu câte 50—100 de mărcĭ, ér pentru o ferestră „Unter den Linden“ (lângă palatŭ) 400 de mărcĭ. S'au închiriatŭ mai multe ferestre dela Cafeneaua Bauer cu câte 500 mărcĭ. Până și pe coperișe s'au construitŭ locurĭ. Călĕtorii carĭ au trasŭ în hotele „Unter den Linden“ au trebuitŭ sĕ-șĭ închirieze pentru dênșii ferestrile dela odăi cu câte 100—200 de mărcĭ, orĭ sĕ părăséscă locuința. Materia pentru împodobirea teilorŭ (Linden) a costatŭ 40 de mii mărcĭ. Lucrările de ornamentare s'au încredințatŭ la 12 firme din cele mai renumite. Casele de lângă tei au fostŭ decorate negru și lampele, care la înmormêntare avéu sĕ ardă, îmbrăcate în zabranicŭ. Afară de acésta aveau sĕ ardă și torțe.

Programulŭ înmormêntărei: Tragerea tuturorŭ clopotelorŭ. După prima tragere se așéḑă contele Stolberg la spatele scăunelului cu coróna, ministrul Putkammer la alŭ celui cu sceptrulŭ imperiului, ministrulŭ Maybach la alŭ celui cu mĕrulŭ imperiului, ministrulŭ de rĕsboiu Bronsart la alŭ celui cu sabia imperiului, ministrulŭ de justiție la alŭ celui cu lanțulŭ ordinului vulturului negru, ministrulŭ Bötticher la alŭ celui cu pălăria electorală și miniștrii Gossler și Scholz la alŭ celui cu sabia electorală. Generalulŭ comandantŭ alŭ corpului de gardă Pape pășesce cu steagulŭ imperiului la capulŭ cosciugului. Lângă elŭ stau cu săbiile scóse generalii adjutanțĭ Lehndorff și prințulŭ Radziwill. La piciórele cosciugului pășescŭ generalii adjutanțĭ, generalulŭ *à la suite* și deputațiunile regimentelorŭ prusiane, bavareze, saxone, würtembergiane și streine, alŭ cărorŭ șefŭ a fostŭ împĕratulŭ.

In timpulŭ serviciului divinŭ infanteria da salvele reglementare. Cosciugulŭ se ridică apoi de 12 colonelĭ de pe estradă și se transpórtă la carulŭ funebru, urmatŭ de cei amintițĭ mai susŭ și de alțĭ oficerĭ. Optŭ oficerĭ de statŭ majorŭ conducŭ caii carului apucândŭ frênele, și alțĭ patru capetele postavului negru. Generalĭ pórtă cerulŭ (baldachin) peste cosciugŭ. Urméză apoi conductul cu trupele, înaintea căruia de asemene merg trupe. In timpulŭ binecuvêntărei preotului, artileria dă 101 tunurĭ. Procesiunea merge până în Charlottenburg, unde se face înmormêntarea.

SCIRILE ḐILEI.

Părechia regală română, mergêndŭ spre Berlinŭ, a trecutŭ pe la Pesta. La gară o aștepta viceconsululŭ românŭ Stamatiadi (consululŭ generalŭ Fara e bolnavŭ), secretarulŭ consulatului Poruțiu, consilierulŭ de poliție Pekary, directorulŭ căilorŭ ferate Blazovits, inspectorii superiorĭ Hübner și Leitner etc. Regele și Regina României nu s'au scoborîtŭ din trenŭ, ci au primitŭ pe cei carĭ lĭ-au eșitŭ spre întêmpinare în salonulŭ vagonului. Regele purta haine civile negri, Regina o haină de doliu și a vorbitŭ mai multŭ timpŭ pe ferêstra vagonului cu o damă străină, care'i înmânase Maiestății Sale o scrisóre cu marginele negri.

* *
*

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicațiune a datŭ ordinŭ, ca imediatŭ *sĕ fiă suspendați din posturile lorŭ* toțĭ acei funcționarĭ ai căilorŭ ferate ungurescĭ, chiar și cei din Croația, *carĭ nu sciu perfectŭ limba maghiară*.

Semne de tristă misiune culturală!

* *
*

Doi locuitorĭ din *Cisnădióra* au pactatŭ cu unŭ agentŭ, avêndŭ de gândŭ sĕ emigreze în *America*, însĕ așa ca mai târḑiu éră sĕ se întórcă în patriă.

* *
*

Din causa epidemiei de vĕrsatŭ (bubatŭ) ce bântue în *Djakovar* și în împrejurime, autoritatea comitatensă a interḑisŭ cu ocasiunea serbării jubileului Episcopului Strossmayer orĭ-ce aglomerare de ómenĭ. Pe teritoriulŭ comitatului Verőcze, de care ține Djakovarulŭ, suntŭ 563 persóne bolnave de vĕrsatŭ, dintre care 79 au muritŭ.

* *
*

„Unirea“ spune, că *guvernulŭ românŭ* a făcutŭ la trei fabricĭ din străinătate o comandă de 755,000 chilograme prafŭ de pușcă. „La Liberté roumaine“ anunță că consiliulŭ sanitarŭ superiorŭ alŭ armatei a făcutŭ o importantă comandă de instrumente de chirurgiă pentru servițiulŭ armatei.

* *
*

Se afirmă cu hotărîre, că *Marele principe și succesorŭ alŭ tronului rusescŭ se va căsători cu princesa de Muntenegru*, fiica principelui Nichita. Impĕratulŭ e decisŭ, se ḑice, ca sĕ schimbe în acéstă privință legile familiei împĕrătescĭ în sensulŭ, ca succesorulŭ tronului numai o princesă ortodoxă sĕ ia de soție, și anume din Grecia, Serbia, Muntenegru orĭ România.

* *
*

Relativŭ la critica violentă, ce a făcut'o „T. R.“ din Sibiiu asupra concertului datŭ de d-lŭ *C. Georgescu* în sala seminariului „Andreianŭ“, unŭ amicŭ din Aradŭ comunică „Tribunei“ următórele reflecsiunĭ: „N'am fostŭ de față la concertulŭ d-lui Georgescu în Sibiiu, ca sĕ mĕ potŭ pronunța asupra succesului ce a avutŭ elevulŭ absolventŭ alŭ conservatorului din Bucurescĭ. Dér fiindŭ d-lŭ Georgescu în Aradŭ, mai mulțĭ prietenĭ ne-amŭ adunatŭ într'una din serile sĕptĕmânii trecute, așa pe nesciute, la casa d-lui Pagubă, unde avurămŭ ocasiunea de a auḑi pe d-lŭ Georgescu cântândŭ acompaniatŭ de d-șóra casei, Hortensia. D-lŭ Georgescu nu e celebritate artistică, dér nicĭ mediocritate, încâtŭ sĕ facă rușine neamului românescŭ, după cum îlŭ descrie fóia sibiiană. Étă critica ce-i face d-lui Georgescu o fóiă de specialitate, „Doina“, din Bucurescĭ în numĕrulŭ sĕu 32 din 1885: „Sâmbătă în 15 Decemvre a avutŭ locŭ la Ateneu concertulŭ datŭ de d-lŭ C. Georgescu, cântărețulŭ, alŭ cărui nume cetitorii l'au vĕḑutŭ adese pomenitŭ în cronicele nóstre. Eroulŭ serei a fostŭ necontestatŭ concertantele, a cărui voce frumósă de baritonŭ a cântatŭ o seriă de arii, care tóte au fostŭ bine primite. Astfelŭ *A la vita che ta rida* din *Ballo in maschera* și *il balen del tuo sorriso* din *Trovatore*“, căreia, fiindŭ bisată, i-a urmatŭ unŭ valsŭ cu cuvinte: „*Nóptea luminósă*“ de Neumann, apoi aria „*Toreadorelui*“ din *Carmen*, pe care publiculŭ asemenea a bisat'o cu stăruință, neslăbindŭ pe bietulŭ cântărețŭ, până ce nu l'a făcutŭ sĕ audă și una din compositiile sale, *Elena*“, romanță scrisă pe versurile lui Bolintineanu din romanulŭ celebru alŭ poetului. Programa s'a încheiatŭ cu „*Pe valulŭ mării*“, pe care d-lŭ Georgescu a trebuitŭ, cu tótă lungimea poesiei, sĕ o repete, după cererea stăruitóre a publicului, care mai cerêndŭ sĕ o audă încă odată, a rĕmasŭ mulțămitŭ cu „*Dormi, adormi*“. Amêndouĕ aceste romanțe suntŭ asemenea opera d-lui Georgescu, care e unŭ plăcutŭ compositorŭ. Succesulŭ obținutŭ mai alesŭ de melodia „*Pe valulŭ mării*“, ne îndreptățesce sĕ credemŭ, că déçă d-lŭ Georgescu șĭ-ar îndrepta activitatea și aplicațiunea cu tótă sîrguința asupra compositiunii, ar puté realisa cu timpulŭ succese marĭ“. Așa recomandă publicului românŭ revista artistică și literară „Doina“ pe elevulŭ conservatorului din Bucurescĭ, d. C. Georgescu. Și cei carĭ amŭ auḑitŭ pe d-lŭ C. Georgescu, deși numai în cercŭ mai îngustŭ, familiarŭ, nĭ-amŭ încredințatŭ, că fóia sibiiană îi face o mare nedreptate“.

Reuniunea agricolă română din comitatulŭ Sibiiului.

La 1 (13) Martie șĭ-a ținutŭ prima sa ședință Comitetulŭ Reuniunei române agricole din Comitatulŭ Sibiiului. S'a denumitŭ secretarŭ d-lŭ notarŭ comitatensŭ Stefanŭ Stroia, cassarŭ d-lŭ Al. Lepu, comptabilŭ d-lŭ P. Ciora. S'a hotărîtŭ a se cere dela Associațiunea transilvană unŭ localŭ pentru ținerea ședințelorŭ, pentru păstrarea archivei, a colecțiunilorŭ de modele și de sĕmênțe etc. Membrii înscrișĭ suntŭ deja peste o sută. Programulŭ proiectatŭ cu privire la activitatea Reuniunei pentru 1888 e fórte interesantŭ. Mai vîrtosŭ s'a accentuatŭ importanța economiei vitelorŭ și producțiunii nutrețului, prăsirea de sĕmênțe mai bune, păstrarea spicóselorŭ etc. etc. Étă unele din mijlócele ce se vorŭ aplica la esecutarea programului:

1) Excursiunĭ prin comune și ținerea de prelegerĭ și demonstrațiunĭ practice asupra cestiunilorŭ din programŭ, carĭ vorŭ fi însoțite de convorbirĭ și desbaterĭ, la carĭ póte lua parte activă orĭ care membru.

2) Publicarea în ḑiare, eventualŭ în broșurĭ, a prelegerilorŭ ținute și distribuirea broșurelorŭ.

3) Distribuirea gratuită de unelte practice, de sîmburĭ de póme, de sĕmênțe și de surcei nobilĭ.

4) Arătarea cum sĕ se foloséscă uneltele și mașinele agricole.

5) Arangiarea de micĭ exposiții, carĭ la începutŭ vorŭ fi cu totulŭ locale și numai în comunele mai de frunte.

Se vede din acestea, că Reuniunea acésta are sĕ aducă cele mai marĭ folóse pentru agricultorii românĭ. Ajute-i Dumneḑeu!

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(5)

DICȚIONARŬ POPORALŬ.

Cuvinte românescĭ din jurulŭ Năsĕudului, de poporŭ grăite și totŭ pentru poporŭ alcătuite.

Adunate de dascălulŭ *Iuliu Bugnariu*.

(Urmare din Nr. 261—265 din „G. T.“ anulŭ trecutŭ.)

412. *Mătăhală*=mută; femeiă próstă.
413. *Cojăscŭ*=belescŭ, despoiu.
414. *Rânzarŭ*=mielŭ orĭ iedŭ micŭ, a căruia rânză se folosesce pentru închegarea laptelui.
415. *Ciuciurigare* (ca verbŭ)=tragere de pĕrŭ orĭ de urechĭ.
416. *Cioróblă*=calŭ rĕu și bĕtrânŭ.
417 *Mĕ diftuescŭ*=mĕ saturŭ de ceva d. e. de carne etc.
418 *Diftire*, diftescŭ=sfătuescŭ; îndemnŭ; dau ansă.
419 *Poșmagŭ*=pâne de grâu tăiată strujale și uscată pe hornŭ.
420. *Dabgilă*=nĕcazŭ; greutate; supĕrare; învinovățire. Pentru acésta *dabligă* numai d-tale am de a-țĭ fi mulțămitorŭ!
421. *Hăpăluescŭ*=batŭ ca cânii, latru.
422. *Drâglă*=épă bĕtrână și rĕu îngrijită.
423 *Faptŭ*=bube micĭ ca vĕrsatulŭ (variola), ce se facŭ pe copiii cei micĭ.

Notă. Contra faptului se aplică descânteculŭ împreunatŭ cu următórea ceremoniă:

Se ia o bucată de pănură aspră cu care se fréçă morbosulŭ — séra lângă focŭ. Acésta se repețesce de 5 orĭ după olaltă, ér a 6-a óră se scutură pănura în focŭ, în vreme ce baba boscorodeșce următorulŭ descântecŭ de faptŭ:

— „Eșĭ faptŭ nesăditŭ,
Faptŭ rătăcitŭ,
Faptŭ înfocatŭ,
Faptŭ turbatŭ,
Faptŭ spulberatŭ,
Faptŭ de multe fețe,
Faptŭ de multe crețe,
Eșĭ din spate, din picióre,
Că pe X rĕu îlŭ dóre!
Eșĭ bubă leneșă,
Bubă grabnică,
Bubă de jupăitură,
Bubă de pocitură,
Buba bubelorŭ
Cu puii ciumelorŭ
De 99 de feliurĭ,
De 99 de leacurĭ!“

424. *Mohnăescŭ*=grăescŭ nădușitŭ, închisŭ — pe nasŭ.
425. *A se mohni*=a se strica, a se împuți, a'șĭ pierde gustulŭ de mai înainte. Țĭ-am spusŭ sĕ scoțĭ carnea afară la rĕcóre, că veḑĭ, aicĭ e caldŭ și se *mohneșce*!“.
426. *Coltău*=unghiarŭ; cotlonŭ.
427. *Burlagŭ*=flăcău; pĕcurarŭ crescutŭ în afunḑimea silhelorŭ, în creerii stâncilorŭ.
428. *Budășlău*=omŭ blăstĕmatŭ, mișelŭ, care umblă de ici colea.
429. *Covru*=gaură în pĕmêntŭ, vizuină.
430. *Niilavetŭ*=omŭ de mirare, espusŭ batjocurii; scumpii, giuvaere.
431. *Hăbăticŭ* pl. hăbăticurĭ = mâncare slabă, rĕu pregătită.
432. *Fleșarŭ*=ficiorŭ, melénŭ, holteiu.
433. *Cércănŭ*=curcubeu; semi-cercŭ.
434. *Bucșire*=împlere, îndesare. L'am vĕḑutŭ mergêndŭ cu buzunarele *bucșite de mere*!
435. *Bulgătuescŭ*=nebunescŭ pe cineva de capŭ, îlŭ aducŭ în strîmtóre, în perplesitate. De aicĭ adjectivulŭ „*bulgatŭ*“=confusŭ, perplesŭ, eșitŭ din sărite.
436. *Horholatŭ*=împodobitŭ, chititŭ înfrumsețatŭ.

Nu te, bade, *horhola*,
Că cămeșa nu-i a ta,
Că-i din satŭ
De căpătatŭ,
Mulțĕmĕ cui ți o-a datŭ!“

437. *Pălălae*=pară de focŭ.

Și de-ar fi lumea de pae
I-așŭ da focŭ și pălălae;
Dér așa lumea-i de pétră
Și nu póte arde'ndată!

438. *Brădănașŭ*=bradŭ, arborŭ ce cresce pe munte

Brădănașŭ îngemânatŭ,
Fire-ai, bade, blăstĕmatŭ!
M'ai iubitŭ și m'ai lăsatŭ
Ca pe-unŭ dobitocŭ la gardŭ etc.

439. *Jălănie*=jale; supĕrare, tristețĕ.

— „Ai de grijă mĕi boréså,
Că vine dómna crĕéscă
Cu trii steagurĭ de mătasă:
Unulŭ roșu ca foculŭ,
Unulŭ negru ca corbulŭ,
Unulŭ albŭ ca omĕtulŭ;
Celŭ roșu-i a bătălie,
Celŭ negru a *jălănie*
Și celŭ albŭ a bucurie!“.

440. *Rĕstócă*=pĕrău, apă mică. — *Rĕstocescŭ*=abatŭ apa de pe patulŭ sĕu.
441. *Bulbonită* = vale, pĕrău, rĕstócă; gârlă.

Tăiai douĕ, trii mlădițe
Și'mpletii o vărșuliță
Și-o puseiu în *bulboniță*;
Și-o puseiu séra la stele
Și-o scoseiu plină de mrene.

[Va urma].

Inundări.

Din causa apelorŭ marĭ s'a suspendatŭ comunicaţiunea pe unele căi ferate din Ungaria.

Intre staţiunile Aradŭ şi Aradulŭ-nou a încetatŭ comunicaţiunea, din causă că sloii marĭ de ghiaţă ameninţă podulŭ de peste Murĕşŭ. De asemenea s'a întreruptŭ comunicaţiunea în Ardealŭ din causa apelorŭ marĭ pe linia Murĕşŭ-Ludoşŭ—Ţagulŭ-mare—Budateleců.

In Cubinulŭ inferiorŭ apa a pricinuitŭ pagube marĭ. Şoseaua dintre Cubinŭ şi Criaja e nepracticabilă din causa gheţei celei multe ce a adus'o apa; 300 de lucrătorĭ suntŭ ocupaţĭ cu curăţirea şoselei. In case a pricinuitŭ marĭ daune apa ridicândŭ podéla în susŭ, distrugêndŭ mobila şi ducênd'o cu ea, precum şi provisiunĭ de-ale traiului; unele case suntŭ aşa de stricate, încâtŭ s'a ordonatŭ dĕrîmarea lorŭ.

In Timişóra, Begulŭ a inundatŭ piéţa principală, Stradele bisericei şi Begului, promenada dela ţĕrmure, Fabriculŭ ş. a. Din ţinutulŭ Ciacovei suntŭ inundate 1000 de jughĕre.

Din Alba-Iulia se comunică, că Mureşulŭ cresce. Se iau mĕsurĭ contra inundării oraşului.

Din Galiţia încă se anunţă inundărĭ în mai multe părţĭ.

„MISERII."

Sub titlulŭ acesta descopere „Ellenzék" în articululŭ sĕu de fondŭ dela 14 Martie durerile de care sufere „Kulturegylet"-ulŭ. Étă cum stă lucrulŭ, după numita fóiă:

In adunările „kulturegylet"-ului, când e vorba de a se aduce hotărîrĭ asupra câte unei sume de 20—30 fl., se nascŭ nisce dispute atâtŭ de marĭ, încâtŭ membrii adunărei se pomenescŭ la urmă că şĭ-au consumatŭ timpulŭ cu lucrurĭ de acestea bagatele în detrimentulŭ afacerilorŭ mai importante. Causa este miseria: *nu suntŭ banĭ, ér banii câţĭ suntŭ, suntŭ pré scumpĭ şi de totŭ pré puţinĭ în raportŭ cu destinaţiunea acestei reuniunĭ.* Décă ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu ar avé trebuinţă sĕ 'i se cóse unŭ nasture (bumbŭ) cu tórtă pe unŭ rocŭ de luxŭ alŭ lui, acestŭ nasture, ḑice „Ellenzék," *o-ar costa pe ţéră mai multŭ, decâtŭ întrégа avere a „Kulturegylet"-ului.* E unŭ lucru revoltătorŭ, după „E-k", că *celei mai însufleţite mişcărĭ naţionale maghiare din Ardealŭ nu i-se vinŭ atâţa banĭ, câtŭ se vinŭ pentru unŭ singurŭ nasture cu tórtă a numitului ministru.*

Altă miseriă: In filialele „kulturegylet"-ului au începutŭ a se ivi „apariţiunĭ particulare periculóse." Acestea au începutŭ sĕ lucreze în unele privinţe după cum le taie capulŭ, fără a ţiné contŭ de prescrierile statutelorŭ, carĭ ordónă ca filialele sĕ lucreze în cosonanţă cu centrulŭ. Unele filiale speséză banii pentru pomii de Crăciunŭ şi pentru altele. S'au întâmplatŭ casurĭ, că filialele sub firma „Kulturegylet"-ului au aranjatŭ balurĭ, concerte şi alte petrecerĭ; *banii încurşĭ cu acestea ocasiunĭ i-au păpatŭ* şi nicĭ măcarŭ raportulŭ despre sumele incurse nu l'au trimisŭ „kulturegylet"-ului centralŭ. Pentru aducerea unei armonii în activitate, „E-k" sfătuesce pe kulturegyletiştĭ sĕ-şĭ ia de învĕţătură esemplulŭ cum procede ministerulŭ de culte, care a spesatŭ milióne fără a avé efectulŭ avutŭ, şi acésta din causă că în biuroulŭ lui nicĭ odată n'a fostŭ şi nicĭ astăḑĭ nu este statorită o direcţiune naţională-politică. Numai totŭ cârpesce icĭ, colea, la cererea deosebiţilorŭ inspectorĭ de scóle, s'a uitatŭ numai la învĕţătură şi nu la scopulŭ învĕţăturei, n'a lucratŭ după unŭ scopŭ consciu de sine. **„Kulturegylet"-ulŭ însĕ abia décă are atâtea mii, câte milióne are ministeriulŭ de culte.** Sĕ bage de sémă déră ce se facŭ cu banii.

Mai mare miseriă i-se face „Kulturegylet"-ului din partea bisericei calvine. „Kulturegylet"-ulŭ vré sĕ-i dea ei ajutorŭ, ea însĕ nu primesce: îşĭ teme autonomia. Ea nu vrea sĕ priméscă condiţiile lui, elŭ nu vrea sĕ şi le priméscă pe ale ei. De aci s'a iscatŭ mănia. Urmarea acestei mănii e: Numeróse comunităţĭ bisericescĭ calvine recurgŭ după ajutorulŭ „Kulturegylet"-lui, acestuia însĕ mânile îi suntŭ legate, nu póte sĕ le dea ajutorŭ, căcĭ autorităţile bisericescĭ au protestatŭ în contra acésta. Elŭ privesce cu tristeţă la suferinţele acestei bisericĭ şi după putere ar ajuta-o, dér nu póte. Preotulŭ şi învĕţătorulŭ calvinŭ nu primesce ajutorulŭ „Kulturegylet"-ului, căcĭ îşĭ pierdŭ oficiulŭ...

Atâta de-ocamdată. Vorŭ mai fi abună-sémă şi altele ascunse, pe carĭ acum nu le scimŭ, dér le vom sci mai târḑiu. Presemnele fiascului generalŭ se arată. Miseriile şĭ-au aflatŭ aci celŭ mai productivŭ tĕrîmŭ pentru a cresce şi înflori, căcĭ la de acestea suntŭ norocoşĭ „patrioţii."

Deocamdată constatămŭ, că kulturegyletulŭ n'are nicĭ atâtea mii (6—7 mii fl.) câte milióne are ministerulŭ ungurescŭ de culte şi instrucţiune.

Intêmplărĭ diferite.

Capulŭ de porcŭ. Lui George Samuilŭ Burcea din Şura-mare i-a dispărutŭ deunăḑile unŭ porcŭ că de vr'o 15 fl. Gendarmeria din Sibiiu urmărindŭ pe nisce ţiganĭ ambulanţĭ, carĭ pe când s'a furatŭ porculŭ se aşeḑaseră cu corturile la capĕtulŭ satului, dete peste ei lângă Slîmnicŭ şi la ţiganulŭ Nicolae Căldăraru găsi o parte din capulŭ porcului. Ţiganulŭ a negatŭ, că e capulŭ porcului furatŭ, dér bănuelile suntŭ marĭ şi aşa fŭ dusŭ la judecătoria de cercŭ din Sibiiu.

Impuşcare prin ferésträ. In séra de 2 Martie pe la órele $10^3/_4$ o împuşcătură pĕtrunse prin feréstra casei lui Iónŭ Stănuleţŭ din Elbacŭ. Sburăturile întrară într'o bârnă deasupra patului. Stănuleţŭ eşi repede afară şi cu unŭ vecinŭ se luă după nisce urme pe zăpadă, care-lŭ duseră până la casa lui Vasilie Tocai. Acesta istorisi, că servitorulŭ sĕu Simeonŭ Bucşanŭ s'a întorsŭ tocmai atuncĭ acasă şi s'a culcatŭ îndată. Bucşanŭ negă ântêiu, dér păzitorulŭ de nópte îlŭ întêlnise tocmai înainte de atentatŭ pe uliţă şi întrebându-lŭ, că ce caută aşa târḑiu pe uliţă, Bucşanŭ rĕspunse: „Du-te înlăturĭ, căcĭ altfelŭ te culcŭ la pămêntŭ; eu ne mĕ temŭ nicĭ de judele, nicĭ de 100 de gendarmĭ." Bucşanŭ fŭ predatŭ judecătoriei cercuale din Nocrigŭ.

Literatură.

Ce costau cărţile românescĭ la începutulŭ seculului curentŭ? Cetimŭ în „Luminătorulŭ" sub titlulŭ de mai susŭ: „Am găsitŭ o notiţă, într'unŭ esemplarŭ ce mĭ-a venitŭ a mână, din cartea „Catavasieriu grecescŭ şi românescŭ," tipăritŭ în Sibiiu, la Ioanŭ Bart, anulŭ 1803 cu aprobaţiunea lui Ioanŭ Popoviciu, vicarŭ generalŭ. E tipărită în formatŭ octavŭ (va se ḑică formatŭ micŭ, de bŭsunarŭ, bunăóră cum suntŭ abecedarele scolarilorŭ, când o cólă comună de hârtiă o împăturămŭ de facemŭ din ea optŭ foi adecă 16 pagine). Literile suntŭ micĭ, garmondŭ cum le numescŭ tipografii. Cartea conţine 232 de pagine, adecă $14^1/_2$ cóle. Ecă notiţa din cestiune: „Acésta carte este a lui popa Treile Theodoroviciu, parochulŭ Utvinului, în 19 Iulie anulŭ 1814 şi l'am cumpăratŭ cu 2 chible de ovĕsŭ dela Ar... (nelegibilŭ)." Aşadér cartea nu era nouă ci vechiă şi din a doua mână, când a cumpărat'o cu 2 chible Preotulŭ „Treile," — fie iertatŭ, şi-ĭ suntemŭ recunoscĕtorĭ pentru notiţă, — anevoie va fi fostŭ românŭ, când ḑice despre carte „l'am cumpăratŭ." In cuvêntulŭ neligibilŭ nu suntŭ acele litere, din carĭ s'ar putea descifra vorba „ardelenĭ" cum se numiau pre atuncĭ librarii nostri ambulanţĭ, şi prin urmare nu se póte conchide că ar fi cumpăratŭ cartea de a dreptulŭ dela atarĭ librarĭ. carĭ dealtmintrea încă anevoiă arŭ fi pututŭ sĕ facă întrebuinţare de atâta cantitate de ovĕsŭ. — Décă suntŭ scusaţĭ bĕtrânii, că au fostŭ cărţile aşa scumpe, de n'au pututŭ înainta întru învĕţăturĭ, cum óre ne vomŭ scusa noi, când astăḑĭ cărţile se vêndŭ cu preţurĭ bagatele?!

NECROLOGU.

Septimiu Michalescu, doctorandŭ în medicină dela facultatea din Bucurescĭ, după grele suferinţe a încetatŭ din viéţă Mercurĭ în 2 Martie, la 6 óre p. m., în etate de 27 do anĭ, fiindŭ asupra ultimului esamen de doctoratŭ. Serviciulŭ funebru se va celebra Vinerĭ în 4 Martie, la 2 óre p. m., la cimitirulŭ Sinésca, unde se vorŭ aşeḑa rĕmăşiţele pămêntescĭ. Acéstă durerósă perdere o anunţă rudeniilorŭ, amicilorŭ şi cunoscuţilorŭ, inconsolabila soţiă cu trei fii, bĕtrânii părinţĭ, fraţĭ, surorĭ şi cumnaţĭ.

Craiova, 3 Martie 1888.

Fiă-i ţĕrîna uşóră!

*

Teologii gr. cat. de Gherla cu inima plină de durere anunţă adormirea în Domnulŭ a iubitului confrate **Petru Iliniczki,** teologŭ de cutsulc alŭ III-lea, urmată după unŭ morbŭ greu de peptŭ, suferitŭ cu resignaţiune creştinéscă provĕḑutŭ cu sf. Taină a Eucharistiei, în 15 Martiu a. c. st. n. diminéţa la 5 óre, în anulŭ 23 alŭ etăţei sale. Osămintele defunctului se vorŭ aşeḑa spre rĕpausŭ în 17 Martie d. m. la 4 óre în cimitirulŭ gr. cat. — Eră S. Liturgiă pentru adormitulŭ se va celebra în 19 Martie la 8 óre în capela episcopéscă.

Gherla, la 15 Martie 1888.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.75
Renta de hârtiă 5%	83.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	94.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ terate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	108.50
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103.60
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	77.40
Renta de argintŭ austriacŭ	79.15
Renta de aurŭ austriacă	109.20
Losurĭ din 1860	131.75
Acţiunile băncei austro-ungare	858.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur.	270.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	269.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	122.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.25
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.99
Napoleon-d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 împ. germane	62.35
Londra 10 Livres sterlinge	126.95

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ

din 19 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.47	Vênd.	8.48
Argintŭ românescŭ	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ	„	11.34	„	11.37
Imperialĭ	„	10.34	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ	„	101.—	„	102.—
Discontulŭ		6½—8% pe anŭ.		

Logodnă.

D-lŭ *George Navrea* şi D-şóra *Maria Gămulea* fidanţaţĭ.

Intr'unŭ ceasŭ bunŭ!

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Poesii poporale din Solnocŭ-Dobêca

(culese de Petru Mureşianu-Şireganulŭ.)

Fire-ai boltă sănĕtósă,
Multe fete facĭ frumóse,
Tu *potică* sĕ trăescĭ
Că pe multe rumenescĭ.
Te cunoscŭ lele pe frunte
Că pui rumenele multe,
Nu sciu cum dracu le-ai pusŭ
De la nasŭ nu ţĭ-au ajunsŭ,

* *

Lungu-i drumulŭ Cluşiului,
Da-i mai lungŭ alŭ dorului,
Drumulŭ Cluşiului se gată,
Alŭ dorului nicĭo-dată,
Alŭ Cluşiului se sfĕrşesce,
Alŭ dorului te topesce.

* *

Hei băditţă, pentru tine
Nicĭ cu mama n'o ducŭ bine,
Nicĭ la focŭ nu'mĭ face locŭ,
Că ḑice, că n'am norocŭ,
La fântână nu mĕ mână,
Că se teme de pricină;
La prilazŭ nu'mĭ dă răgazŭ,
Că se teme de nĕcazŭ,
Cată bade sĕ te lasŭ.

* *

In grădină pe cărare
Pagubă că-i érbă mare,
De nu potŭ cântândŭ a mere
La a mele floricele
Sĕ le udŭ cu apă rece
Dórŭ de dorŭ mĭ-a mai trece.

* *

Frunḑă verde rostopască
Dumneḑeu sĕ te feréscă
De dragostea mueréscă,
Că te uscă şi te secă
Şi te face numai éscă.

* *

Mândra mea de mândră mare
Şépte cămăşĭ nouĕ are:
Ţrei îsŭ rupte, două'sŭ sparte,
Ér la două n'are spate,

* *

Fetele din Sân-Mărgita
Ţucele badea Nechita,
Suntŭ iernate totŭ cu póme
Şi li-i faţa ca la dómne;
Fetele dela Măluţŭ
Cu pipă şi cu oluţŭ
Suntŭ iernate cu tăriţe
Şi li-i faţa ca la mâţe.

* *

Dă Dómne la popa córne
Că se teme de icóne,
Pe diacu'lŭ fă măgarŭ
Că se teme de altarŭ.

* *

Hopŭ, hopŭ, hopŭ
La popa'n podŭ,
La diaculŭ
Jócă draculŭ
La birŏulŭ
Jócă smeulŭ.

* *

Vai sĕraculŭ diaculŭ
Când aude clopotulŭ
Ţipă plugu'n buruene
Şi se cară la pomene,
D'apoi sĕraculŭ popa
Când aude cetera
Leagă susŭ reverenda
Şĭ-aşa'ncepe a juca.

* *

Vai de mine multŭ dorescŭ,
Cu mândra sĕ mĕ'ntêlnescŭ,
Două vorbe sĕ'i vorbescŭ,
Şĭ-apoi sĕ mĕ despărţescŭ.

* *

Leliţă cu ochii micĭ,
Ce mĕ facĭ sĕ viu pe-aicĭ?
Eu băditţă nu te facŭ
Că tu vii, décă ţĭ-e dragŭ.

* *

De cine mie mĭ-e dragŭ
N'am cale şi totŭ îmĭ facŭ,
Dér de cine mĭ-e urîtŭ
Am cale şi nu mĕ ducŭ.

* *

Câte mândre-am avutŭ eu,
N'a avutŭ solgăbirĕu;
Dér pe câte le-am lăsatŭ
De le-ai strânge-ai face-unŭ satŭ.

* *

Frunḑă verde cucuruzŭ
Fete ca pe la noi nu'sŭ;
La faţă ar fi frumóse
Déră suntŭ cam nărăvóse.

* *

Şóde vremĭ amŭ ajunsŭ, Dómne,
Că fetele'sŭ tóte dómne,
Cu laibere de barşóne
Şi cu şurţurĭ de cartóne,
Părinţii le morŭ de fóme.

* *

Bate-mĕ Dómne sĕ morŭ
Cu cine mie mĭ-e dorŭ;
Cu mândra de subsuorĭ
Intr'o grădină cu florĭ.

* *

Cine are numa-unŭ dorŭ
Trăesce multŭ mai uşorŭ,
Eu am două dorurĭ grele:
Dorulŭ meu şĭ-alŭ mândrii mele.

* *

Du-mĕ Dómne şi mĕ pune
Unde-orŭ fi mândrele bune,
Şi copii n'orŭ sci spune;
Du-mĕ Dómne şi mĕ lasă
Unde mândrele'sŭ frumóse.

* *

Floricică de pe ritŭ,
Nu gândi, că te-am urîtŭ;
Floricică de pe lazŭ
Nu crede că eu te lasŭ,
Eu pre tine nu te lasŭ
De-oiu mai trage câte-am trasŭ.

CONCURSŬ.

Pentru ocuparea următóreloră posturĭ de notarĭ cercualĭ, și anume:

1. In cerculŭ notarialŭ Branulŭ inferiorŭ, de care se ţinŭ comunele Branŭ, Predealŭ și Sohodolŭ, care este dotatŭ cu salariu anualŭ în banĭ paraţĭ 400 fl., cuartirŭ liberŭ; apoi paușalŭ de cancelariă 16 fl. și paușalŭ pentru încăldițulŭ cancelariei 30 fl.

2. In cerculŭ notarialŭ nou creatŭ, „Poiana Mĕrului“, de care se ţinŭ comunele Poiana Mĕrului și Holbacu, care este dotatŭ cu salarŭ anualŭ în banĭ paraţĭ 400 fl., cuartirŭ liberŭ; apoi paușalŭ de călĕtorie 30 fl., paușalŭ de cancelariă 18 fl. și 6 stânginĭ metricĭ pentru încălḑitulŭ cancelariei.

Terminulŭ de concursŭ pentru aceste 2 posturĭ se defige pe 16 Aprilie a. c. inclusive, éră ḑilele de alegere se determină pentru cerculŭ notarialŭ dintâiu numitŭ pe 19 Aprilie a. c. în cancelaria comunală din Branŭ; ér pentru celŭ de alŭ 2-lea pe 26 Aprilie a. c. în cancelaria primăriei comunale din Poiana Mĕrului, totdéuna la 10 óre a. m.

Doritorii de a câștiga aceste posturĭ suntŭ învitaţĭ ca sĕ 'șĭ înainteze suplicele înḑestrate cu documentele, carĭ dovedescŭ cualificaţiunea recerută prin art. de lege I din 1883 § 6; negreșitŭ până la terminulŭ mai susŭ ficsatŭ, cu atâta mai vĕrtosŭ, pentru că suplicele întârḑiate nu se vorŭ lua în considerare.

Branŭ, în 12 Martie 1888.

Alesandru Belle,
protopretore.

3—1

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminentŭ și gustŭ bunŭ la esposiţiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distinsŭ cu medalia cea mare a esposiţiunii.

In Budapesta, strada Váczy Nr. 17.

Recomandŭ obiectele necesare pentru

adjustarea bisericiloră și capeleloră

cu cele ce sunt provĕdutŭ în abundanţă pentru preţurile cele mai moderate, și lucrate câtŭ se póte mai frumosŭ, anume:

Odăjdii felon și altele, după ritulŭ gr. orientalŭ.

Praporĭ și stindarde pentru reuniunĭ.

Stindarde pentru pompierĭ, copii de scólă, reuniunĭ industriale, reuniunĭ de cântărĭ și reuniunĭ de înmormentare.

Statue, policandre, potire și chipurĭ sfinte, sfeșnice pentru altariu și de pĕrete, candele. Iconostase, chipurĭ pentru fruntariu. Inmormêntarea Domnului etc. etc.

Primescŭ repararea haineloră vechĭ precum și aurărirea și argintărirea pe lângă preţurĭ moderate.

Cusăturĭ cu aurŭ, argintŭ și mătasă și haine bisericesci, cusute cu firŭ de aurŭ, argintŭ și mătasă.

Dantale bisericescĭ. Invĕlitóre de prestolŭ. Mărfurĭ bisericescĭ. Damaste etc.

Punctualitatea mĭ-o potŭ adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoscinţă.

Catalóge de preţurĭ la dorinţă trimitŭ libere de post-por 179,30—14

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross**, în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Adolf Albrecht.**

52—39

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schiţe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și scienţifice cu reflesiune la cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Româniloră de pretutindenea, precum și a celorlalte poporaţiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieţei; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individiloră din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de $2^1/_2$ — $3^1/_2$ cóle; și publică portretele și biografiile archiereiloră și preoţiloră mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustraţiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturoră sciinţeloră teologice și între aceștia mulţime de predice pre dumunecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scienţifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferinţa celoră din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanţii primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŢU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărţĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și apreţiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Preţulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ și o notiţă istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Preţulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţŭ. Preţulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantinŭ Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preţ. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ eleviloră normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătoriloră și a altoră bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scóleloră nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea îlŭ și recomandămŭ mai alesŭ directoriloră și învĕţătoriloră ca celoră în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Preţulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucţiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Preţulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruţŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ composiţiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referinţele vieţei socialĭ — se póte întrebuinţa cu multŭ folosŭ de către preoţĭ, învĕţătorĭ și alţĭ cărturarĭ românĭ. Preţulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Preţulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânḑă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.